

Александар М. Новаковић¹

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Депарتمان за србистику

ЕЛЕКТРОНСКЕ ИНТЕРАКТИВНЕ ПЛАТФОРМЕ ЗУМ И ГУГЛ МИТ У НАСТАВИ СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА: ПОГЛЕД ИЗ УГЛА ПРЕДАВАЧА

Апстракт: Рад се бави анализом употребе електронских интерактивних платформи Зум и Гугл Мит у настави српског као страног језика. Циљ истраживања је стварање јасније слике о могућностима њихове примене у реализацији часова српског као страног језика путем интернета. Коришћене су метода опсервације, метода компарације и дескриптивна метода са техником анкетирања. Полазећи од примарне намене електронских интерактивних платформи, као што је организовање видео-састанака и онлајн-окупљања, истражују се могућности њихове примене у наставној пракси. Резултати истраживања указују да је платформа Зум прилагођенија специфичним потребама предавача српског као страног језика, првенствено захваљујући алатима за анотацију и бољем квалитету репродукције аудио и видео материјала. У раду се такође разматрају изазови са којима се наставници сусрећу приликом примене бесплатних верзија ових платформи. Истраживање настоји да понуди препоруке младим предавачима српског као страног језика за употребу ових платформи у наставном процесу.

Кључне речи: српски као страни језик, онлајн-настава, електронске интерактивне платформе, Зум, Гугл Мит

Увод

Примена информационо-комуникационих технологија у настави српског као страног језика доживљава своју експанзију почетком XXI века, када су рачунари и интернет као облик комуникације постали доступни већем броју наставника.² Међу првима је о примени интернета у настави српског као страног језика писала Драгана Вељковић Станковић (2007: 191), препознавши га „као мегаенциклопедију, чије неомеђене ресурсе ваља користити селективно, увек водећи рачуна о релевантности, квалитету извора и о економичности њихове примене”. Интернет се, већ тада, почиње разумевати као извор и медијум комуникације и учења српског као страног језика. У вези са тим, Љиљана Суботић и Јасмина Дражић (2011) посебно издвајају могућности примене платформе *Moodle* (енг. *Moodle*) за креирање онлајн-курсева српског језика за странце. Слично чине и Љиљана Суботић и Исидора Бјелаковић (2011), детаљно описујући платформу *Hook up!*, намењену креирању онлајн-курсева, тестова, коришћењу форума и причаоница, али и праћењу напредовања сваког појединачног ученика. Њихов убрзани развој утицао је да се интернет препозна као ресурс и модалитет у предавању српског као страног језика. У вези са тим, Милица Миљковић (2020: 487) представља начине организације и реализације часова српског као страног језика помоћу интернета, сведочећи на тај начин о експанзији „онлајн подучавања у свету и у Србији последњих година”. Зато се све више почиње говорити и писати о примени електронских интерактивних платформи у настави српског као страног језика.

Примена електронских интерактивних платформи у наставној пракси подразумева поседовање одговарајућих дигиталних компетенција. Александар Новаковић и сар. (2022: 254) посебно издвајају две компетенције – успостављање комуникације у виртуелном окружењу и управљање виртуелним окружењем за учење. Под првом наведеном компетенцијом подразумева се способност креирања окружења које ће бити подстицајно за успостављање комуникације са ученицима, студентима и колегама. Друга компетенција обухвата вештину управљања виртуелним

¹ aleksandar.novakovic@filfak.ni.ac.rs

² Примена информационо-комуникационих технологија у настави српског као страног језика није новина; магнетофони, радио и телевизијски уређаји били су коришћени још средином XX века (в. Новаковић, 2024в).

окружењем ради остваривања наставних задатака и циљева. Она укључује очекивања да наставник користи „постојеће интерактивне платформе”, какве су *Гугл Мит* (енг. *Google Meet*), *Зум* (енг. *Zoom*), *Мајкрософт Тимс* (енг. *Microsoft Teams*), *Скајп* (енг. *Skype*) или *Мудл*. Све оне омогућавају стварање виртуелне учионице, које обезбеђују „наставни рад путем интернета и уз употребу већег броја корисних алата – видео и аудио комуникацију у реалном времену, размену дигиталног материјала, текстуалну комуникацију између наставника и ученика, коришћење електронске табле, употребу мултимедијалних садржаја” (Ковачевић, 2008: 509–510). Више аутора је пажњу усмерило ка функционалности ових платформи у наставном окружењу – Бредли и Ломика, 2000, Дауд, 2016; Басилаја и сар., 2020; Танасијевић, Јанковић, 2021; Ераковић, Топалов, 2021, издвајајући њихове добре или мање добре особине, али закључујући да представљају врло корисна наставна средства за реализацију онлајн-наставе.

Методолошке поставке истраживања

Предмет и циљ истраживања

Еволуција савремених информационо-комуникационих средстава утицала је на промену начина на који учимо и подучавамо стране језике. У том смислу, ни настава српског као страног језика није изузетак. Из конвенционалних учионица, какве су биле „на факултетима (нашим и страним), у институтима и центрима за стране језике, на народним универзитетима, као и сасвим малим приватним школама” (Дешић, 2003: 66), предавачи су почели да прелазе у виртуелне учионице и сале (Новаковић, 2024б: 4). Александар Новаковић (2024а: 866) долази до запажања да данас три четвртине предавача српског као страног језика користи електронске интерактивне платформе за креирање наставног окружења – *Зум*, *Гугл Мит*, *Мајкрософт Тимс* и *Скајп*. Све оне, са својим интегрисаним алатима, пружају различите могућности за реализацију часова српског језика за странце и, сходно томе, могу утицати на исходе и резултате читавог наставног процеса. Иако је, према резултатима претходно поменутог научног истраживања, међу активним предавачима српског као страног језика платформа *Зум* најзаступљенија, наставна пракса нам показује да предавачи-почетници српског као страног језика користе најрадије и *Гугл Мит*, а затим *Скајп* или неку другу електронску интерактивну платформу за креирање наставног окружења. У разговору са више младих предавача сазнали смо да и сами немају посебне критеријуме којих се придржавају приликом избора платформе, већ да се руководе искуством које су током студија имали током похађања предавања и вежби на наставничким факултетима. Александар Новаковић (2021) указује, користећи компаративни приступ проучавању платформи у наставном окружењу, на разлике које међу њима постоје. Међутим, још увек не постоји научни/стручан рад у коме се истраживачи баве њиховом применом у настави српског као страног језика. Имајући у виду да се платформе *Зум* и *Гугл Мит* појављују као директни конкуренти међу младим предавачима, предмет овога рада је анализе њихове функционалности у настави српског као страног језика, са циљем стварања јасније слике о могућностима примене у реализацији часова српског као страног језика путем интернета.

Задаци истраживања

У складу са одређеним предметом и постављеним циљем истраживања у овом раду смо издвојили следеће истраживачке задатке:

1. Указати на предности и недостатке коришћења платформи *Зум* и *Гугл Мит* у настави српског као страног језика.
2. Пружити практичне савете младим предавачима о начинима примене интегрисаних алата на наведеним платформама.

Методе, технике и начин реализације истраживања

У истраживању су коришћене метода опсервације и метода компарације, ради утврђивања стварне функционалности платформи у настави српског као страног језика. Такође, коришћена је дескриптивна метода са техником анкетирања. За потребе утврђивања стварног места анализираних платформи у настави српског као страног језика осмишљен је упитник. У истраживању је учествовало укупно двадесет и петоро предавача српског као страног језика (којима је упитник прослеђен путем званичних имејл-налога). Истраживање је реализовано крајем децембра 2024. и почетком јануара 2025. године, а сва стечена сазнања су анализирана дескриптивно и представљена помоћу фотографија и табеларних приказа.

Зум и Гугл Мит јесу електронске интерактивне платформе намењене „успостављању видео-позива са члановима тима, односно ученицима” (Новаковић, 2021: 111). Примарно су креиране ради реализације онлајн-састанака и онлајн-окупљања запослених у већим компанијама, али је временом примећено да се, захваљујући својим интегрисаним функцијама, могу користити у наставној пракси. Реч је о платформама које омогућавају синхрону комуникацију са ученицима (Ераковић, Топалов, 2021: 125; Танасијевић, Јанковић, 2021: 174), уз мноштво корисних алата који комуникацију чине једноставнијом и ефикаснијом. И Зум и Гугл Мит су експанзију коришћења у наставној пракси доживели за време пандемија вируса короне (дакле, 2020. године), прилагођавајући се захтевима већег броја предавача и ученика.³ У настави српског као страног језика препознате су као најфункционалније платформе за креирање виртуелног окружења за потребе реализације часова (в. Новаковић, 2024а: 866). Оне омогућавају аудио, видео и текстуалну комуникацију са већим бројем ученика, дељење презентација и размену наставних материјала (Новаковић, Божић, 2020; Ђорђевић и сар., 2021: 90). Мирослава Ристић и Данимир Мандић (2017) сматрају да онлајн-учење може бити подједнако успешно као и традиционална настава уколико се користе одговарајући наставни методи и технологије. Искуство коришћења платформе Зум и Гугл Мит, као и анализа наведених научних и стручних радова, показала нам је да, упркос позитивним странама имплементације, наведене платформе могу у условима стварне реализације часова имати различит ниво функционалности. Нејбл и сар. (2023: 2) посебно указују на могућности електронских интерактивних платформи у погледу дељења екрана, наставног материјала, коришћења белих/паметних табли и текстуалне комуникације. Резултати реализованог истраживања су нам показали да 20 предавача (80%) користи платформу Зум, а 5 предавача (20%) платформу Гугл Мит у својој наставној пракси. Као најзначајније разлоге због којих користе наведене платформе, предавачи истичу њихову поузданост, једноставност коришћења и широку распрострањеност. Користећи одговарајуће симулације ситуација са часова српског језика за странце, настојали смо да укажемо на могуће начине њиховог коришћења, али и на разлике које, у погледу функционалности, једној платформи дају превласт над другом.

Креирање виртуелног окружења

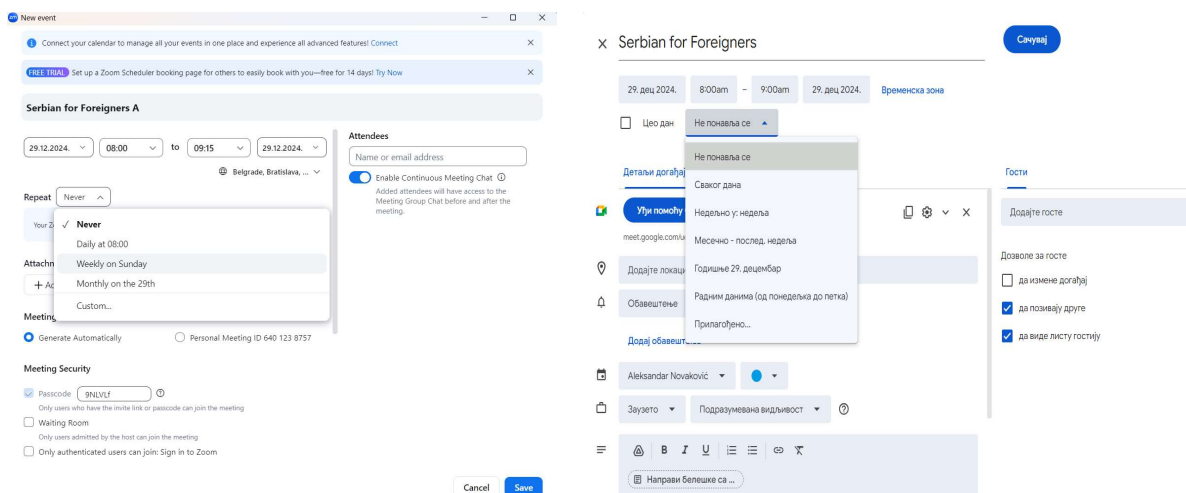
Припрема предавача српског као страног језика подразумева креирање виртуелног окружења за реализацију часова. И Зум и Гугл Мит предвиђају предузимање неколико веома једноставних корака.⁴ Цео поступак покретања одговарајућих апликација и креирања виртуелног окружења не траје дужи од пет минута (у зависности од вештине предавача и искуства коришћења наведених платформи).⁵ Наставна пракса показује да наставници преферирају заказивање својих часова више сати или дана пре њихове стварне реализације. Због тога користе интегрисане могућности, које су (готово) идентичне на платформама. Суштина њиховог поступања је у отварању радног окружења на платформи Зум (енг. *Zoom Workplace*), односно помоћу Гугловог календара (енг. *Google Calendar*), те именовање закажаног часа/састанка, избор датума, времена и позивање ученика путем имејл-адреса (или прослеђивањем позива кроз друге апликације намењене комуницирању путем интернета – *Вајбера*, *Воцапа*, *Телеграма* и др.). Искуство рада на анализираним платформама за потребе реализације часова српског као страног језика указује да се као веома важни кораци појављују и: 1. избор одговарајуће временске зоне (захваљујући чему ће ученици из других делова света добијати информацију о тачном времену почетка часа у складу са тамо важећим приликама), 2. интервала у коме ће се часови реализовати у току недеље, месеца и године (како би предавач и ученици могли да користе исту виртуелну учионицу),⁶ односно 3. прослеђивање одговарајућег наставног материјала (на пример, уџбеника, радних свезака, озвучених уџбеника и сл.).

³ Према подацима доступним на званичним веб-сајтовима компанија које су их дизајнирање, Зум је покренут још давне 2011. године, а Гугл Мит у марту 2017. године.

⁴ Обе платформе претпостављају да предавач поседује активни имејл-налог (на пример, на Гуглу).

⁵ Неретко истраживачи сматрају да је начин коришћења Гугл Мита једноставнији од начина коришћења сличних електронских интерактивних платформи (в. Маријан и сар., 2023: 286).

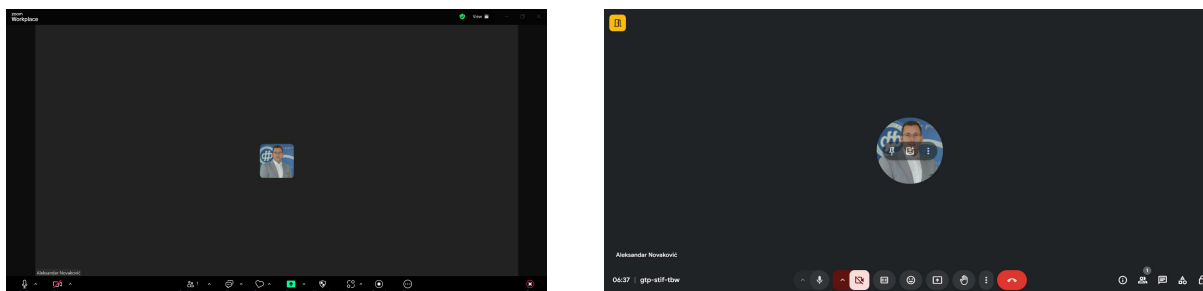
⁶ Предавач може прилагодити коришћење виртуелне учионице сходно сопственим потребама и договорима са својим ученицима – на дневном, недељном, месечном или годишњем нивоу.

Фотографија 1. Креирање виртуелне учионице на платформи Зум (лево) и Гугл Мит (десно)

Реализација часова српског као страног језика

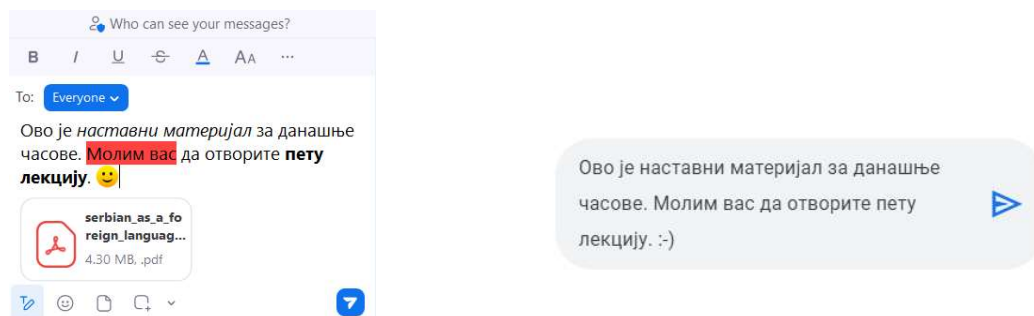
Пошто је виртуелна учионица креирана, наставник и ученици започињу свој заједнички рад према претходном договору. Компаративни приступ двома анализираним платформама показује да имају врло сличан кориснички интерфејс и интегрисане алате. Ипак, платформа Зум садржи алате који су, по свему судећи, прилагођенији наставном раду предавача српског као страног језика. Кренувши од базичних могућности – успостављања аудио, видео и текстуалне комуникације, симулација случаја нам сведочи да и једна и друга платформа омогућавају да се предавач и ученици међусобно виде, комуницирају усмено или писмено.

Фотографија 2. Изглед корисничког интерфејса на платформама Зум (лево) и Мит (десно)

Квалитет аудио и видео сигнала је на високом нивоу, те на самим часовима нема сметњи, шумава и појаве микрофоније. Прва разлика између анализираних платформи налази се у могућностима обликовања текстуалне поруке. За разлику од *Гугл Мита*, који дозвољава пренос обичног текстуалног записа без икаквог обликовања, Зум предавачима и ученицима омогућава вишеструке функције уређења текста, избор одређеног примаоца и директно дељење потребног наставног материјала. Другим речима, предавач, користећи Зум, може својим ученицима (или делу својих ученика) послати текстуалну поруку посебног дизајна са свим неопходним наставним материјалима. Ако погледамо трећу фотографију, приметимо да је Зум далеко ефикасније средство за постизање динамичности на часу. Предавачи који користе *Гугл Мит* морају за слање/достављање наставног материјала, као секундарно средство, користити *Гугл учионицу*, која представља виртуелни простор за асинхрону комуникацију наставника и ученика.⁷

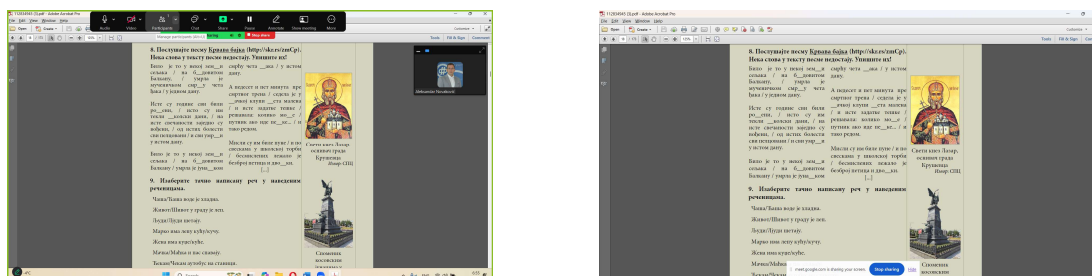
⁷ И платформа Зум пружа могућност асинхроне комуникације наставника и ученика путем интегрисане могућности под називом *Тимско ћаскање* (енг. *Team Chat*), која по својим карактеристикама умногоме подсећа на *Гугл учионицу*.

Фотографија 3. Могућности обликовања текстуалне поруке у Зуму (лево) и Миту (десно)

Имајући у виду да рад са странцима неизоставно подразумева коришћење беле табле, ради пружања неопходних објашњења и указивања на особености српског језика, доминантне разлике између двеју платформи уочавају се приликом коришћења интегрисаног алата *дељења екрана* (енг. *Screen Sharing*). Наведена могућност је у наставној пракси препозната као замена за коришћење (сада већ конвенционалних) паметних табли. „Представља врло корисни функцију која омогућава успостављање принципа очигледности кроз представљање мултимедијалних презентација или школске табле” (Новаковић, 2021: 112). Анализирајући у том погледу једну и другу платформу, можемо закључити да је Зум далеко функционалнији од Гугл Мита. У вези са тим, прва разлика је могућност одржавања визуелног контакта са свим ученицима приликом дељења, на пример, наставног материјала. Наиме, у платформи Зум, захваљујући постојању тзв. „плутајућих објеката”, и током саме презентације наставног материјала можемо одржавати визуелни контакт са ученицима. Таква могућност не постоји приликом коришћења платформе Гугл Мит (в. фотографију 4):

„Велики недостатак платформе *Hangouts Meet* је тај што не дозвољава истовремено дељење екрана (с презентацијом) и праћење текстуалних порука ученика, што за последицу има смањење интеракције између наставника и ученика” (Новаковић, 2021: 113).

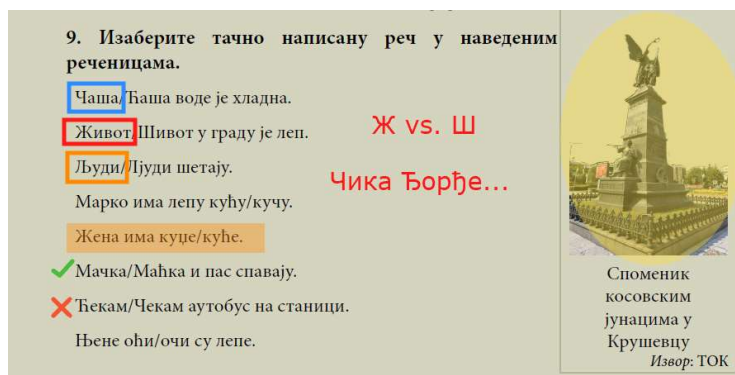

Фотографија 4. Разлике између дељења екрана на платформи Зум (лево) и Гугл Мит (десно)

Друга разлика, која утиче на ниво ефикасности на самим часовима, представља постојање могућности коришћења алата за анотацију, односно, једноставно речено, демонстрацију предавача у вези са обрађиваним садржајима. Резултати горе наведеног истраживања су показали да апсолутно сви предавачи који користе платформу Зум наведени алат препознају као битно разликовно средство у односу на Гугл Мит. Предавач има могућност да испишује текст, користи линије, стрелице, емотиконе, квадрате, кругове, како би на што упечатљивији начин ученицима представио одговарајући део садржаја. Нажалост, платформа Гугл Мит је у том погледу нефункционална и не пружа сличну могућност.⁸ Да би наставник поступао на наведени начин, мора користити алате које најпре пронађе на интернету, а затим и инсталира на свој рачунар.⁹

⁸ Трећа разлика је у постојању могућности преузимања контроле над рачунаром свога предавача (енг. *Remote Control*), која се у наставној пракси показује врло функционалном у погледу мисаоног активирања ученика. Међутим, ова могућност постаје доступна корисницима који користе плаћене налоге.

⁹ Постоји већи број таквих алата на интернету до којих се може доћи помоћу кључних речи: „annotation screen tool”.

Фотографија 5. Коришћење аотација на платформи Зум

Коришћење електронских интерактивних платформи у савременој настави српског као страног језика претпоставља употребу аудио и видео наставних материјала. Готово да се не може и не сме замислити час без имплементације ове врсте дидактичких средстава у развоју језичких компетенција ученика. Креатори платформи су током њихове вишегодишње примене у наставном окружењу успели да квалитет звука и слике прилагоде захтевима репродукције висококвалитетних снимака. У том погледу, обе платформе омогућавају директну репродукцију аудио и видео записа путем картица у основном интернет-претраживачу.¹⁰ То практично значи да предавач може користити записа са Јутјуба и других репозиторијума дигиталног материјала. Међутим, разлика која постоји између две анализиране платформе открива се када предавач репродукује наведене садржаје са сопственог уређаја. Квалитет репродукције таквог материјала је, гледајући из перспективе предавача и ученика, далеко квалитетнији путем платформе Зум,¹¹ него ли путем платформе Гугл Мит.

Анализа осталих могућности и интегрисаних алата на платформама Зум и Гугл Мит показују да нема већих разлика међу њима (в. Новаковић, 2021: 116–117), што је посебно значајно у сегменту који се односи на креирање безбедног окружења за предаваче и ученике. Нажалост, наведене платформе у својој бесплатној верзији имају одређена ограничења. Тако, платформа Зум ограничава трајање видео-позива на четрдесет минута, због чега предавачи морају да се најпре одјаве, а затим поново пријаве за улазак у виртуелну учионицу (уколико часови трају дуже од наведеног периода). Такође, ниједна од анализираних платформи не пружа могућност снимања часова, која је доступна само предавачима који користе *плаћене налоге*.¹² Реч је о веома функционалном алату, који предавачима омогућава да видео-материјале прослеђују својим ученицима након реализованих часова, и то: или свим ученицима ради поновног прегледања/преслушавања или ученицима који су (из оправданих разлога) изостали са часова.

Закључак

Важан део трансформације образовног процеса у XXI веку проузрокован је развојем савремених информационо-комуникационих технологија и интернета. Сведоци смо да се у учионицама широм света користе модерна и функционална дидактичка средства, која наставницима и ученицима олакшавају, поједностављују и чине ефикаснијим подучавање и учење. Њихов развој омогућио је да се настава измести из конвенционалних учионица у виртуелни простор, укидајући административна, просторна и слична ограничења. Пратећи трендове у образовању, и настава српског као страног језика прилагодила се интернету. Домаћи и инострани институти, центри и школе за изучавање српског као страног језика су, сходно тенденцијама у развоју образовања, прилагодили своје курсеве реализацији путем електронских интерактивних платформи, чије коришћење је значајно унапредило наставну праксу. Оне су се током година коришћења прилагодили многобројним захтевима наставника и ученика, пружајући могућност примене функционалних алата за постизање интерактивног и динамичног наставног окружења. Скајп, као најпознатија платформа за успостављање аудио-визуелне комуникације, замењен је, посебно у време пандемије вируса короне,

¹⁰ Реч је о функцији која није постојала у ранијим верзијама Гугл Мита (в. Новаковић, 2021: 113).

¹¹ Предуслов је да предавач, приликом дељења екрана са својим ученицима, изабере опцију *дељење звука* (енг. *Share Sound*).

¹² Разлике у погледу цена су минималне међу овим платформама.

платформама које су скоро деценију развијане под окриљем високотехнолошких компанија. *Зум*, *Гугл Мит*, *Мајкрософт Тимс* су у кратком временском периоду прихваћени од стране милиона корисника широм света. Предавачи српског као страног језика су, водећи рачуна о њиховим техничким карактеристикама, издвојили платформе *Зум* и *Гугл Мит*. Најновији подаци прикупљени у истраживању показали су да предавачи њихову функционалност проверили у наставној пракси, због чега су у стању да јасно и недвосмислено укажу на добре и лоше стране њихове имплементације. Иако обе платформе омогућавају синхрону комуникацију, дељење екрана и наставног материјала, као и коришћење мултимедијалних ресурса, анализа њихове функционалности је показала да и међу њима има разлика, због којих две трећине предавача преферира употребу електронске интерактивне платформе *Зум* (у односу на платформу *Гугл Мит*). Реч је о разликама: 1. у применљивости интегрисаних функција – слања текстуалних порука, одржавања визуелног контакта и коришћења беле/паметне табле, односно 2. разноврсности алата за успостављање и одржавање интерактивности на часу, који, у условима наставе српског као страног језика, предодређују наставников успех у начину презентације градива. Резултати истраживања, дакле, сугеришу да је платформа *Зум* чешћи избор предавача због своје поузданости, шире распрострањености и могућности сврсисходније употребе на часовима страног језика. Ипак, значај обе платформе се не доводи у питање, јер обе пружају технолошку подршку савременој настави српског као страног језика. Верујемо да ће се, у блиској будућности, развојни тимови усредсредити своју пажњу на унапређење интегрисаних функција, омогућавајући на тај начин повећање ефикасности рада и наставника и ученика. Младим предавачима српског као страног језика саветујемо да и сами испробају анализиране платформе у наставној пракси, како би стекли увид у њихову стварну функционалност и донели адекватну одлуку у вези са питањем која би од платформи у већој мери подржала начин на који подучавају странце српском језику.

Цитирана литература

- Basilaia, G., Dgebuadze, M., Kantaria, M., Chokhonelidze, G. (2020). Replacing the classic learning form at Universities as an immediate response to the COVID-19 virus infection in Georgia, *International Journal for Research in Applied Science and Engineering Technology*, 8(1), 2321–9653.
- Bradley, T., Lomicka, L. (2000). A case study of learner interaction in technology-enhanced language learning environment, *Journal of Educational Computing Research*, 22(3), 347–368.
- Вељковић Станковић, Д. (2007). Примена интернета у настави страног језика. У М. Дешић (ур.), *Српски као страни језик у теорији и пракси*. Београд: Филолошки факултет, Центар за српски као страни језик, 185–194.
- Daud, A. (2016). Using Google Hangouts for teaching English online. In Y. Rozimela, J. S. Fatimah, Z. Amri, D. Anwar, R. A. Adnan, H. Ardi, W. Oktavia, M. A. Arianto (Eds.), *Conference: ISELT 5. Pandang: Universitas Negeri Padang*, 89–96.
- Дешић, М. (2003). Српски језик као страни данас. У П. Вучковић (ур.), *Педесет година Института за стране језике: 1953–2000*. Београд: Институт за стране језике, 63–67.
- Ђорђевић, Д., Ђвигетић, М., Ђамјановић, Р. (2021). Iskustva učitelja i nastavnika tokom realizacije nastave na daljinu usled pandemije virusa korona (COVID-19). *Inovacije u nastavi*, 34(2), 86–103.
- Eraković, B., Topalov, J. (2021). Teaching and learning through Moodle, Google Doc and Zoom: Fostering student engagement in (a)synchronous learning environments. *Inovacije u nastavi*, 34, 122–136.
- Kovačević, D. (2008). Primjena CMS–A Moodle u unapređivanju nastave iz predmeta „Engleski jezik” na Elektrotehničkom fakultetu u Istočnom Sarajevu. *Infoteh-Jahorina*, 7(1), 508–512.
- Marian, A., Umasih, S. (2023). Google Meet and Google Classroom on Learning History: Review from Students Perspective. *Journal of Education Research and Evaluation*, 7(2), 285–293.
- Миљковић, М. (2020). Српски online – nove mogućnosti za učenike i nastavnike. У Весна Крајишник (ур.), *Српски језик као страни у теорији и пракси IV*, Београд: Филолошки факултет, 487–500.
- Nabil, A. N., Ayubi, S., Ansari, A. A. Z. M. (2023). Study of the Role of ZOOM Platform in Collaborative Learning from the Perspective of the Kabul University Lecturers. *Sprin Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, 2(9), 1–12.
- Новаковић, А. (2021). Функционалност електронских интерактивних платформи у онлајн настави. *Настава и васпитање*, 70(1), 105–125.
- Новаковић, А. (2024a). Запажања о настави српског као страног језика на почетку треће деценије XXI века. *Philologia Mediana*, 16, 861–870.
- Новаковић, А. (2024b). Онлајн-ресурси у настави српског као страног језика. *Школски час*, Год. XLII, Бр. 2, 3–14.

- Новаковић, А. (2024в). *Фрагменти о методици наставе српског као страног језика након Другог светског рата*. Ниш: Филозофски факултет.
- Новаковић, А., Ранђеловић, Б., Ђукић, Д. (2022). Дигиталне компетенције универзитетских професора у XXI веку. *Зборник радова Филозофског факултета*, LII (2), стр. 253–268.
- Новаковић, А., Божић, С. (2020). Ставови студената србистике према платформама за електронско учење (*Google Classroom* и *Hangouts Meet*). *Методички видици*, 11, 13–28.
- Ristić, M., Mandić, D. (2017). *Obrazovanje na daljinu*. Beograd: Učiteljski fakultet u Beogradu.
- Суботић, Љ., Бјелаковић, И. (2011). Hook up! – Платформа за учење страних језика. У В. Крајишник (ур.), *Српски као страни језик у теорији и пракси II*. Београд: Филолошки факултет, Центар за српски као страни језик, 281–287.
- Суботић, Љ., Дражић, Ј. (2011). Информатичко–програмска решења за конципирање онлајн курса српског језика. У Весна Крајишник (ур.), *Српски као страни језик у теорији и пракси II*. Београд: Филолошки факултет, Центар за српски као страни језик, 297–303.
- Tanasijević, M., Janković, N. (2021). The new virtual reality: Teachers' and students' perceptions and experience in English language learning and teaching online. *Inovacije u nastavi*, 34(4), 167–186.

Aleksandar M. Novaković

ELECTRONIC INTERACTIVE PLATFORMS ZOOM AND GOOGLE MEET IN TEACHING SERBIAN AS A FOREIGN LANGUAGE: A TEACHER'S PERSPECTIVE

Summary

This paper analyzes the use of electronic interactive platforms Zoom and Google Meet in teaching Serbian as a foreign language. The aim of the research is to provide a clearer understanding of their potential applications in the online delivery of Serbian as a foreign language classes. The study employs the observation method, the comparison method, and the descriptive method, supplemented by the survey technique. Starting from the primary purpose of electronic interactive platforms, such as organizing video meetings and online gatherings, the research examines their implementation in teaching practice. The results indicate that the Zoom platform is better suited to the specific needs of teachers of Serbian as a foreign language, primarily due to its annotation tools and superior audio and video quality. The paper also addresses the challenges teachers encounter when using free versions of these platforms. The study aims to offer practical recommendations to novice teachers of Serbian as a foreign language for using these platforms effectively, with the goal of enhancing the quality of online Serbian language instruction.

Keywords: *Serbian as a foreign language, online teaching, electronic interactive platforms, Zoom, Google Meet*